
Om genteknologi og etikk

BOKOMTALER

Ny teknologi har de siste 20 år muliggjort store fremskritt innen genetisk forskning og medisinsk bruk av genteknologi, noe som har generert et betydelig behov for informasjon til personer uten spesiell kompetanse i medisinsk genetikk. Dette lille, innholdsrike heftet utgitt av den svenske Socialstyrelsen (tilsvarende det norske Sosial- og helsedepartementet) ble skrevet for å imøtekomme dette behovet.

Hensikten er at det skal være en støtte for helsepersonell i ulike profesjoner i spørsmål av etisk natur som gjelder genetikk og bruk av genteknologi på mennesker. Rapporten er skrevet på oppdrag av den svenske regjeringen av en arbeidsgruppe med bidrag fra blant andre eksperter i genteknologi og etikk. Forfatterne har samrådd med en referansegruppe bestående av andre ledere innen medisin og forskning.

Rapporten foreligger på svensk og er delt opp i ni kapitler. Først gis en kort presentasjon av genteknologiske metoder, deretter følger kapitler om genetisk diagnostikk av fødte individer, fosterdiagnostikk, genterapi og annen virksomhet på forsøksstadiet, etikk, genetisk veiledning og presentasjon av regelverket. En enkel layout med korte avsnitt og stor skrift gjør boken lettlest. De få illustrasjonene er i enkleste laget. Forfatterne omtaler aktuelle genteknologiske metoder, de etiske problemstillingene som kan være knyttet til genetiske undersøkelser og faget genetisk veiledning.

Ingen emner savnes, og det generelle inntrykket er sakkyndighet. Det er nyttig at forfatterne ikke bare presenterer foreliggende muligheter, men også forklarer hvorfor gentesting ikke alltid kan tilbys og hvordan medisinsk-tekniske forhold kan legge premisser for diskusjonen om etikk. Det svenske regelverket er mer liberalt enn det norske ved å tillate forskning på befruktete egg de første 14 dagene etter befruktningen. Forskning på befruktete egg har avgjørende betydning for metodeutvikling og kvalitetssikring av preimplantasjonsdiagnostikk i familier med høy risiko for alvorlig genetisk sykdom uten behandlingsmuligheter.

Det finnes meg bekjent ikke litteratur på norsk som omtaler emnet så enkelt og samtidig omfattende som dette heftet. Heftet kan anbefales til klinikere som vurderer å gjøre bruk av genetiske undersøkelser. Rapporten kan kjøpes ved e-post til sos.order@special.lagerhus.se Artikkelnummeret 1999-03-012 må oppgis.

Benedicte Christensen

Avdeling for medisinsk genetikk

Ullevål sykehus

Publisert: 10. mars 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.